

Thesis Title	Prediction and Assimilation of the <i>Salmonella</i> Growth in Stirred Fried Rice with Crab Meat	
Author	Mr. Songamnat Pongsoomboon	
Degree	Doctor of Philosophy (Biotechnology)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Naiyatat Poosaran	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Sarote Sirisansaneeyakul	Member
	Prof. Dr. Ken Sasaki	Member

ABSTRACT

Stirred fried rice with crab meat is a widely consumed food. It has been associated with food poisoning outbreak. *Salmonella* is one of the main causes of diarrheal disease in Thailand. The prediction of growth of food poisoning or spoilage bacteria in food model is important that it allows realistic shelf life to be assigned to ready to eat food. Central Composite Design (CCD) is used to study the main factors (temperature, pH, salt concentrations, initial inoculums and incubation time) affecting *Salmonella enteritidis* growth in stirred fried rice with crab meat. The result obtained from the CCD, fits in the second-order model using a quadratic polynomial equation.

$$Y = 37.024 - 0.005 \text{ INOC} + 7.7 \times 10^{-7} \text{ INOC}^2 + 0.001 \text{ INOC} \cdot \text{pH} + 3.5 \times 10^{-4} \text{ INOC} \cdot \text{Time} + 3.131 \text{ NaCl} + 7.713 \text{ NaCl}^2 - 6.8 \times 10^{-5} \text{ NaCl} \cdot \text{INOC} - 2.20 \text{ NaCl} \cdot \text{pH} + 0.148 \text{ NaCl} \cdot \text{Time} - 11.0 \text{ pH} + 0.0927 \text{ pH}^2 + 0.037 \text{ pH} \cdot \text{Time} + 0.489 \text{ Temp} - 0.003 \text{ Temp}^2 - 2.3 \times 10^{-4} \text{ Temp} \cdot \text{INOC} - 0.056 \text{ Temp} \cdot \text{NaCl} - 0.019 \text{ Temp} \cdot \text{pH} + 0.007 \text{ Time} \cdot \text{Temp} - 0.619 \text{ Time} - 6.00 \times 10^{-4} \text{ Time}^2.$$

This model is used to predict the population of *Salmonella enteritidis*, *Salmonella amsterdam*, *Salmonella bangkok* and *Salmonella dublin* in stirred fried rice with crab meat grew at different conditions. It is found that the model accuracy is 92, 61.8, 69.1

and 90.3 per cent to predict the growths of 4 strains of *Salmonella*, respectively. The model is developed for wider application. The new equation is as follows

$$Y = 37.024 - 0.005 \text{ INOC} + 0.001 \text{ INOC} \cdot \text{pH} + 3.5 \times 10^{-4} \text{ INOC} \cdot \text{Time} + 3.131 \text{ NaCl} + 7.713 \text{ NaCl}^2 - 2.20 \text{ NaCl} \cdot \text{pH} + 0.147 \text{ NaCl} \cdot \text{Time} - 11.0 \text{ pH} + 0.0927 \text{ pH}^2 + 0.037 \text{ pH} \cdot \text{Time} + 0.489 \text{ Temp} - 0.003 \text{ Temp}^2 - 2.3 \times 10^{-4} \text{ Temp} \cdot \text{INOC} - 0.056 \text{ Temp} \cdot \text{NaCl} - 0.019 \text{ Temp} \cdot \text{pH} + 0.007 \text{ Time} \cdot \text{Temp} - 0.619 \text{ Time}.$$

It is found that the new model used to predict the growths of *Salmonella enteritidis*, *Salmonella amsterdam*, *Salmonella bangkok* and *Salmonella dublin* in stirred fried rice with crab meat grew at different conditions has more accuracy than the formal model. It is found that the new model accuracy is 94.93, 79.36, 88.39 and 96.33 per cent to predict growths of 4 strains of *Salmonella*, respectively. Response surface methodology is used to determine the maximum response for growth. The results show that, response surface plots to predict the growth of 4 strains of *Salmonella* in stirred fried rice with crab meat are more helpful in understanding the dual interaction effects of these two factors.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การทำนายและการสร้างแบบเหมือนการเจริญของเชื้อ ซาลโมเนลลา ในข้าวผัดปู	
ผู้เขียน	นาย ทรงอำนาจ พงษ์สมบูรณ์	
ปริญญา	วิทยาศาสตร์สุขภาพบัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ดร. นัยทัศน์ ภูศรีรัมย์	ประธานกรรมการ
	รศ. ดร. สาโรจน์ ศิริคันสนียกุล	กรรมการ
	Prof. Dr. Ken Sasaki	กรรมการ

บทคัดย่อ

ข้าวผัดปูเป็นอาหารที่นิยมของผู้บริโภค พบว่าเคยเกิดปัญหาอาหารเป็นพิษ *Salmonella* เป็นแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุหลักของโรคท้องร่วงในประเทศไทย การทำนายการเจริญของจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดอาหารเป็นพิษที่ปนเปื้อนในอาหารจำลองจึงมีความจำเป็นที่จะบ่งบอกถึงอายุการเก็บของอาหารพร้อมบริโภค แผนการทดลองแบบ Central Composite Design (CCD) จึงถูกนำมาศึกษาปัจจัยหลัก (อุณหภูมิ, pH, ความเข้มข้นเกลือ, เชื้อที่เริ่มต้น และเวลา) ที่เกี่ยวกับการเจริญของ *Salmonella enteritidis* ในข้าวผัดปู พบว่าในการวางแผนการทดลองแบบ CCD จะให้ผลสอดคล้องกับแบบจำลองแบบกำลังสอง ดังสมการ

$$Y = 37.024 - 0.005 \text{ INOC} + 7.7 \times 10^{-7} \text{ INOC}^2 + 0.001 \text{ INOC} \cdot \text{pH} + 3.5 \times 10^{-4} \text{ INOC} \cdot \text{Time} + 3.131 \text{ NaCl} + 7.713 \text{ NaCl}^2 - 6.8 \times 10^{-5} \text{ NaCl} \cdot \text{INOC} - 2.20 \text{ NaCl} \cdot \text{pH} + 0.148 \text{ NaCl} \cdot \text{Time} - 11.0 \text{ pH} + 0.0927 \text{ pH}^2 + 0.037 \text{ pH} \cdot \text{Time} + 0.489 \text{ Temp} - 0.003 \text{ Temp}^2 - 2.3 \times 10^{-4} \text{ Temp} \cdot \text{INOC} - 0.056 \text{ Temp} \cdot \text{NaCl} - 0.019 \text{ Temp} \cdot \text{pH} + 0.007 \text{ Time} \cdot \text{Temp} - 0.619 \text{ Time} - 6.00 \times 10^{-4} \text{ Time}^2 .$$

เมื่อนำแบบจำลองทำนายการเจริญของ *Salmonella enteritidis*, *Salmonella amsterdam*, *Salmonella bangkok* และ *Salmonella dublin* ในข้าวผัดปูที่สภาวะการทดลองต่างๆ พบว่าแบบจำลองให้ค่าความแม่นยำเป็น 92, 61.8, 69.1 และ 90.3 เปอร์เซ็นต์ ต่อการทำนาย *Salmonella* ทั้ง 4 สายพันธุ์ ตามลำดับ จึงมีการพัฒนาแบบจำลองเพื่อใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางขึ้น ดังสมการ

$$Y = 37.024 - 0.005 \text{ INOC} + 0.001 \text{ INOC} \cdot \text{pH} + 3.5 \times 10^{-4} \text{ INOC} \cdot \text{Time} + 3.131 \text{ NaCl} + 7.713 \text{ NaCl}^2 - 2.20 \text{ NaCl} \cdot \text{pH} + 0.147 \text{ NaCl} \cdot \text{Time} - 11.0 \text{ pH} + 0.0927 \text{ pH}^2 + 0.037 \text{ pH} \cdot \text{Time} + 0.489 \text{ Temp} - 0.003 \text{ Temp}^2 - 2.3 \times 10^{-4} \text{ Temp} \cdot \text{INOC} - 0.056 \text{ Temp} \cdot \text{NaCl} - 0.019 \text{ Temp} \cdot \text{pH} + 0.007 \text{ Time} \cdot \text{Temp} - 0.619 \text{ Time}.$$

พบว่าเมื่อนำแบบจำลองใหม่ทำนายการเจริญของ *Salmonella enteritidis*, *Salmonella amsterdam*, *Salmonella bangkok* และ *Salmonella dublin* ในข้าวผัดบุ่ที่สภาวะการทดลองต่างๆ สามารถทำนายค่าการเจริญได้ดีกว่าแบบจำลองเดิม โดยแบบจำลองใหม่ให้ค่าความแม่นยำเป็น 94.93, 79.36, 88.39 และ 96.33 เปอร์เซ็นต์ ต่อการทำนาย *Salmonella* ทั้ง 4 สายพันธุ์ตามลำดับ มีการนำวิธีแสดงผลตอบสนองแบบโครงร่างพื้นผิวมาใช้ในการบอกสภาวะตอบสนองมากที่สุดในการเจริญ พบว่ากราฟของการแสดงผลตอบสนองแบบโครงร่างพื้นผิวสามารถช่วยในการบอกความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ปัจจัยในทุกปัจจัย ต่อ การเจริญของเชื้อ *Salmonella* ทั้ง 4 สายพันธุ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved